

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 24P/191/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4118208075
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Sitárová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2021:4118208075.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra v právnej veci navrhovateľa - manžela: Y. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. - H., R. XXX/X, zastúpeného Mgr. Martinom Hurtajom, advokátom so sídlom Advokátskej kancelárie v Nitre, Štefánikova trieda 15 proti manželke: X. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom W., C. XXX/X, t.č. bytom W., F. 6, zastúpenej Advokátskou kanceláriou ADVOKÁT JUDr. PETER TIMKO spol. s r.o. so sídlom v Nitre, Štefánikova trieda 6, IČO: 50 528 874 o návrhu manžela na rozvod manželstva a úpravu pomerov rodičov na čas po rozvode manželstva k maloletej X. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom u rodičov, zastúpenej Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova trieda 88 ako kolíznym opatrovníkom, takto

rozhodol:

I. Súd manželstvo navrhovateľa Y. V., nar. XX.XX.XXXX a manželky X. V., rod. C., nar. XX.XX.XXXX, uzatvorené dňa XX.XX.XXXX v Y., zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Y. vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XX, pod poradovým číslom XX rozvádza.

II. Súd upravuje výkon rodičovských práv a povinností k maloletej X. V., nar. XX.XX.XXXX na čas po rozvode tak, že maloletú zveruje do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a to tak, že otec dieťaťa je povinný zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú v 1., 2., 4., 5., 7., 8., 10., 11., 13., 14., 16., 17., 19., 20., 22., 23., 25., 26., 28., 29., 31., 32., 34., 35., 37., 38., 40., 41., 43., 44., 46., 47., 49., 50., 52., 53. kalendárnom týždni v roku a matka dieťaťa je povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú v 3., 6., 9., 12., 15., 18., 21., 24., 27., 30., 33., 36., 39., 42., 45., 48., 51. kalendárnom týždni v roku s výnimkou vianočných prázdnin.

III. V období od 22.12. do 7.1. bude maloletá v nepárnom roku v osobnej starostlivosti otca a to od 22.12. od 18:00 hod. do 26.12. do 18:00 hod., od 3.1. od 18:00 hod. do 7.1. do 18:00 hod. a v osobnej starostlivosti matky od 26.12. od 18:00 hod. do 3.1. do 18:00 hod. a v párnom roku bude maloletá v osobnej starostlivosti matky od 22.12. od 18:00 hod. do 26.12. do 18:00 hod., od 3.1. od 18:00 hod. do 7.1. do 18:00 hod. a v osobnej starostlivosti otca od 26.12. od 18:00 hod. do 3.1. do 18:00 hod.

IV. Rodič, ktorého osobná starostlivosť prechádza na druhého rodiča je povinný maloleté dieťa v mieste svojho bydliska včas a riadne odovzdať druhému rodičovi a to vždy v poslednú nedeľu jeho osobnej starostlivosti o dieťa o 18:00 hod. alebo počas obdobia od 22.12. do 7.1. v deň a čas určený pre toto obdobie. Druhý rodič je povinný maloleté dieťa včas a riadne prevziať do svojej osobnej starostlivosti.

V. Súd výživné rodičom neurčuje.

VI. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok majú obaja rodičia.

VII. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ - manžel sa svojim písomným návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 09.07.2018 domáhal rozvodu manželstva s manželkou X. V., nar. XX.XX.XXXX a úpravy práv a povinností rodičov na čas po rozvode manželstva k maloletej X. V., nar. XX.XX.XXXX. Svoj návrh odôvodnil navrhovateľ tým, že ich manželstvo bolo harmonické, ale v apríli 2018 prichytil manželku s iným mužom. Od vtedy nežijú v spoločnej domácnosti a manželka očakáva dieťa s jej novým partnerom. Maloletú X. žiadal zveriť buď do jeho osobnej starostlivosti, alebo do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, nakoľko maloletá má s matkou ambivalentný vzťah. Ich rozchod maloletú poznačil a preto vyhľadali pomoc psychologičky. Taktiež uviedol, že obaja rodičia dcéru milujú a chcú sa o ňu starať, dokážu spolu komunikovať v záujme maloletej.

2. Otec na pojednávaní uviedol, že hlavnou príčinou rozpadu manželstva bolo to, že si manželka našla milenca, dovtedy nepostrehol žiadne problémy v ich manželstve. Následne matka odišla zo spoločnej domácnosti a maloletá X. zostala s ním. Od narodenia maloletej bol nápomocný pri každodennej starostlivosti. Keď si matka našla nové bývanie začali si maloletú striedať, zo začiatku to bolo zlé, no postupne si začala maloletá zvykať. Aktuálne nemá žiadny problém s tým, aby maloletá komunikovala s matkou v čase keď je u neho a je to aj naopak.

3. Matka na pojednávaní uviedla, že to, že bola manželovi neverná bol iba dôsledok toho všetkého. V manželstve mali dlhodobejšie názorové nezhody a to kvôli matke manžela, ktorý viac dával na jej názory, ako na názory manželky, vždy sa riadil tým čo povie, ako rozhodne jeho matka. Tak sa stalo, že si následne našla priateľa Y. N. a ich vzťah prerástol do intímneho v apríli 2018. Aktuálne žijú v prenajatom byte v W.. So svokrou nikdy nemala dobrý vzťah a obáva sa toho, že by dcéru mohla ovplyvňovať, keď s ňou bude často. Taktiež uviedla, že dcéra má manžela rada, majú dobrý vzťah, nechce brániť v žiadnych kontaktoch, ale manžel jej uviedol, že nato, aby vyhrala súd, musí mať veľa peňazí. S manželom sa vedia ohľadne kupovania vecí pre maloletú dohodnúť, v tom nemali nikdy problém, riešili to spoločne.

4. Právny zástupca manžela na pojednávaní dňa 13.08.2019 uviedol, že rodičia si asi rok striedajú maloletú krátky a dlhý týždeň, ale táto starostlivosť sa neosvedčila a dieťa má želanie zostať v starostlivosti otca. Psychický stav dieťaťa sa žiadnym spôsobom nezmenil, stále je fixovaná na otca a k matke má ambivalentný vzťah.

5. Právny zástupca manželky sa vyjadril, že otec neustále spôsobuje medzi rodičmi rivalitu o dieťa. Otec zorganizoval sedenie u psychologičky a matku iba postavil pred hotovú vec. Nedá sa hovoriť o rodičovskej kooperácii, ale o príkazoch otca. Otec dieťa neustále stavia do situácie kedy si musí vybrať jedného zo svojich rodičov, čo dieťaťu veľmi psychicky ubližuje a doslova dieťa deptá. Taktiež uviedol, že otec keď odovzdáva dieťa matke tak prebieha 10-15 minútové lúčenie a dieťa je tak znovu vystavené zbytočnému tlaku.

6. Právny zástupca manžela v konečnom návrhu uviedol, že navrhuje aby súd manželstvo účastníkov konania rozviedol, maloletú X. zveril do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov s tým, že striedanie bude prebiehať tak, ako popísal v návrhu zo dňa 25.4.2021. Ďalej navrhuje upraviť styk rodičov s maloletou počas vianočných sviatkov, resp. v rámci striedavej starostlivosti upraviť striedanie počas vianočných sviatkov a to tak, ako to aj doteraz prebiehalo na základe dohody rodičov. Výživné navrhujú zo strany matky neurčiť a to aj napriek tomu, že by dieťa bolo dlhšie obdobie v starostlivosti otca, nakoľko matka poberá iba rodičovský príspevok. Zastupovať a spravovať majetok dieťaťa budú aj naďalej obaja rodičia.

7. Právny zástupca manželky v konečnom návrhu uviedol, že maloletá uprednostňuje byť viacej s otcom, ale nikdy rozsah tejto doby nekvantifikovala. Maloletá do dnešného dňa model dva ku jednému minimálne zo strany matky nemá odkomunikovaný, preto navrhuje aby si tento model najskôr vyskúšali, aby následne rodičia mohli podať o ňom správu ako dieťa na uvedené reaguje. Pokiaľ súd rozhodne o tejto forme starostlivosti, tak bude odstraňovanie ambivalencie vo vzťahu k matke vzdialenejšie a týždňovým modelom by sa dopracovali k riešeniu rýchlejšie. Týždňový model funguje už dlhodobo. Zistenie zo znaleckého posudku je, že matka má kompetencie a osobnostný profil, aby dokázala odstrániť ambivalenciu aj v režime týždeň a týždeň. Ďalším je ten fakt zo znaleckého posudku, že striedaním v pomere dva ku jednému sa nebude dať poprieť preberanie matkinej kompetencie starou matkou dieťaťa. Zo znaleckého posudku nevyplýva, že by otec dokázal tento vplyv odstrániť a že by dokázal svojej matke vymedziť jasné hranice, ktoré by už nemala prekročiť vo výchove dieťaťa.

8. Kolízny opatrovník v konečnom návrhu navrhol, aby v prípade rozvodu bola maloletá X. zverená do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov s modelom dva týždne u otca a jeden týždeň u matky s tým, že styk počas vianočných sviatkov bude upravený tak, ako to už majú odskúšané, výživné navrhol rodičom neurčiť.

9. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil sa s obsahom spisu prečítaním listinných dôkazov: návrh, sobášny list, rodný list maloletej X., správa z FN Nitra z 03.07.2018, dohoda rodičov ohľadne prázdnin, potvrdenie o príjme otca, potvrdenie o poberaní PnD, potvrdenie o návšteve školy, potvrdenie o príjme manželky, úradný záznam, rodičovská dohoda zo dňa 20.11.2018, správa zo psychologickkej konzultácie, návrh na prerušenie konania, uznesenie o prerušení konania, rozsudok o zapretí otcovstva k maloletej H., správa z pohovoru s dieťaťom z 25.07.2019, potvrdenie o príjme otca, potvrdenia o príjme partnera matky, potvrdenie o poberaní materskej, podanie oznámenia o priestupku, vyhlásenie U. C., správa zo psychologického vyšetrenia zo dňa 28.06.2019, správa od Mgr. U., správa z MŠ, uznesenia o ustanovení znalcov, informácia od znalca ohľadne priebehu znaleckého dokazovania, znalecký posudok, vyjadrenie právneho zástupcu manželka, vyjadrenie PZ manželky, potvrdenie o poberaní rodičovského príspevku matkou, potvrdenie o poberaní PnD, rozsudok o zapretí otcovstva k maloleťmu Y. V., potvrdenie o príjme otca, potvrdenie o príjme priateľa matky, pripojený spis OS Nitra sp. zn. 13P/200/2018 a zistil tento skutočný stav:

10. Manželstvo účastníkov konania bolo uzavreté dňa XX.XX.XXXX v Y., počas manželstva sa im narodila maloletá X. V., nar. XX.XX.XXXX. Podľa vyjadrenia manžela bolo manželstvo spočiatku harmonické a plnilo svoje funkcie, následne zistil manželkinu neveru. Manželka videla neveru ako dôsledok toho, že mali v manželstve dlhodobejšie názorové nezhody a to kvôli matke manžela, ktorej názor manžel rešpektoval viac ako jej názor. Od 17.4.2018 nežijú manželia v spoločnej domácnosti, manželka býva spolu so svojim partnerom a ich dvomi spoločnými maloletými deťmi v podnájme, za ktorý mesačne uhrádzajú sumu 450 eur. Manželka je na rodičovskej dovolenke a poberá rodičovský príspevok 378,10 eura. Partner matky má vyživovaciu povinnosť iba voči dvom spoločným maloletým deťom. Jeho príjem je cca. 1.100 až 1.200 eur, poberá prídavky na dve spoločné maloleté deti H., nar. XX.X.XXXX a Y., nar. XX.XX.XXXX po 25,50 eura na každé dieťa (otcovstvo k uvedeným maloletým deťom bolo manželom matky zapreté v konaniach sp. zn. 10Pc/29/2020 a 7Pc/3/2019). Matka je doma s oboma maloletými deťmi a zabezpečuje osobnú starostlivosť o ne. Podľa jej vyjadrenia má s deťmi bežné výdavky primerané ich veku. Manžel býva v mestskom nájomnom byte, kde platí náklady spojené s bývaním cca. 450 eur. Poberá prídavky na maloletú X. vo výške 25,50 eura. Pracuje vo firme SUNOB Invest, s.r.o. ako skladník s príjmom 720,- eur mesačne. Na maloletú poberá prídavky, z toho sa jej platí škola, družina 15,- eur a strava v škole. Výdavky na maloletú spočívajú v bežných nákladoch na stravu, oblečenie, školské potreby a pomôcky. Maloletá navštevuje 1. ročník základnej školy, poplatky za školský klub sú 15 eur mesačne a 15 eur štvrťročne je zábezpeka na obedy v školskej jedálni. Zvýšené výdavky maloletej spočívajú v návšteve tenisového krúžku, kde sa platí cca. 60 eur mesačne plus náklady spojené so športovým výstrojom. Manželstvo sa nachádza v takom trvalom, hlbokom a nenapraviteľnom rozvrate, že je vylúčené obnovenie manželského spolužitia ako aj obnovenie plnenia funkcií manželstva, manželka žije v novom partnerskom vzťahu, z ktorého pochádzajú už dve maloleté deti. Manželstvo je k dnešnému dňu len formálnym zväzkom, manželia sa intímne nestýkajú a nežijú dlhodobo v spoločnej domácnosti. Od obdobia ako rodičia prestali žiť v spoločnej domácnosti, maloletá začala navštevovať matku iba na pár hodín bez prespania, od júna 2018 začala v domácnosti matky aj prespávať a od júla 2018 si rodičia dieťa striedali podľa pracovnej doby matky tak, že dieťa bolo tri dni u otca a dva dni u matky. Od septembra 2019 prebieha striedanie maloletej u rodičov v týždňových intervaloch.

11. Rodičia navštívili s maloletou psychologičku Mgr. Y. U., PhD. z dôvodu, že maloletá bola plačlivá, úzkostná, menila sa jej nálada, bolo prítomné depresívne ladenie. Maloletá viac inklinuje k otcovi, stotožňuje sa s ním, matku má rada, avšak opisuje čas strávený s matkou bez entuziazmu. Zo záverov lekárskej správy zo dňa 3.7.2018 vyplýva, že odporúča citlivý prístup k dieťaťu, emočne výživné prostredie a psychoterapeutické vedenie dieťaťa a rodičov. Pri opakovanej návšteve dňa 15.10.2018 bola maloletá opakovane vyšetrená, do ambulancie prišla v doprovode otca. Aj naďalej odhaľuje nevyvážené vzťahy k rodičom, dieťa stále inklinuje k otcovi, stotožňuje sa s ním. Ako domov opisuje trvalé bydlisko otca, chcela by byť aj s matkou, keby sa vrátila "domov". Zo správy zo dňa 28.6.2019 vyplýva, že maloletá znovu navštívila ambulanciu psychologičky v doprovode otca. Maloletá aj naďalej

inklinuje k otcovi a jeho rodine, čas strávený s matkou opisuje stále bez entuziazmu, nevie si spomenúť na spoločne strávený čas počas letných prázdnin. Pobyt u matky takmer nekomentuje, obhajuje matku, že sa musí starať o bábätko. Maloletá sa snaží byť konformná voči obom rodičom, čo je pre dané vývinové obdobie v podobných situáciách typické, prítomná je fixácia prednostne na otca, kde cíti bezpečie a dostatok záujmu a stimulácie cez zážitkovú a hrovú činnosť. Vývin prebieha optimálne, bez vážnejších patologických zmien.

12. Z úradného záznamu spísanom na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra dňa 6.8.2018 vyplýva, že pohovor s dieťaťom bol vykonaný na základe podnetu otca z dôvodov, že maloletá odmieta návštevy u starých rodičov zo strany matky v Y.. Maloletá ohľadom starých rodičov v Y. uviedla, že tam nechodí rada, pretože dedko s babkou sa stále hádajú a dedko kričí. Stalo sa, že keď bol nahnevaný rozbil jej okuliare, ktoré mala položené na stole, tiež tam nechce prespávať, pretože sa tam nemá kde okúpať a musí chodiť na nočník. Maloletá tiež uviedla, že je na maminu nahnevaná, pretože ju stále klame, naposledy ju oklamala, keď jej sľúbila, že nebudú spať u babky v Y. a potom tam spali. Aj keď to mamine povedala, že sa tam necíti dobre, nič sa nestalo.

13. Zo správy Materskej školy A. ulica XX W., ktorú maloletá navštevovala, zo dňa 28.8.2019 vyplýva, že maloletá navštevovala materskú školu štyri roky. Bola veselá a šťastná dieťa, s rodičmi nemala problém, nevyhradzovala si kto má pre ňu prísť. Od apríla 2018 zostala utiahnutá, stále nad niečím rozmýšľala. Stalo sa, že keď maloletá ochorela, volali matku, ale tá nedvihala telefón, otec prišiel hneď. Toto sa stalo dva krát. Keď sa pýtali otca či si všimli doma zmenu v správaní dieťaťa, vtedy sa dozvedeli, že matka odišla a X. to zle znáša. Ale v škôlke nikdy nič nepovedala. Iba keď prišla pre ňu mama, nechcela s ňou ísť a dožadovala sa otca. Na otca sa tešila, spolu mali rôzne aktivity. Postupne si zvykala a musela znášať striedavú starostlivosť. Bolo na nej vidieť keď mala pre ňu prísť mama. Keď sa jej narodila sestrička, nechcela o tom hovoriť a ani povedať jej meno. Koncom školského roka sa stalo, že počas dňa plakala, lebo mala ísť k mame. Mama sa k nej správala milo, ale v dieťati niečo bolo ako zrada od matky. Keď kreslila rodinu, nakreslila celú pôvodnú rodinu. Matka s nimi o situácii nekomunikovala, k ničomu sa nevyjadrovala, nepýtala sa ako X. funguje počas dňa v materskej škole.

14. Zo správy z pohovoru s maloletou cestou kolízneho opatrovníka zo dňa 25.7.2019 vyplýva, že maloletá bývala striedavo u svojich rodičov, dva až tri dni u otca a dva dni u matky. Maloletá sa vyjadrila, že u maminy sa má zle, pretože jej sestrička často plače v noci a potom keď aj zaspí, tak sa jej snívajú zlé sny. Mamina sa s ňou nehrá, iba do obchodov chodievajú nakupovať. S maminou a jej súčasným partnerom má dobrý vzťah, chcela by ale bývať u ocina. Maloletá sa tiež vyjadrila, že keď chodí s maminou nakupovať, táto si do košíka naberie veci, skryje sa medzi regálmi a potom tie veci čo majú v košíku dá do tašky a nezaplatí ich. Maloletá uviedla, že takéto správanie má mamina často.

15. Zo znaleckého posudku vypracovaného znalkyňou PhDr. Alenou Kopányiovou vyplýva, že obidvaja rodičia chcú vychádzať v ústrety potrebám svojej dcéry a sú schopní zabezpečiť potrebnú starostlivosť na úrovni inštrumentálnych potrieb a rozvoja jej osobnosti. Matka však dostatočne nereflektuje na prežívanie dcéry, byť jej nápomocná sa vnútorne a vzťahovo vyrovnáť s rozdelením rodiny, preto sa X. viac prikláňa k otcovi. Otec sa snaží o emocionálnu podporu dcéry a rozvoj jej ambícií a ega, v jeho sociálnom prostredí však dochádza k nahrádzaniu ženskej primárnej vzťahovej osoby matky starou matkou, k čomu prispieva aj jeho postoj. Preto je potrebné, aby sa matka postupne k maloletej viac približovala vzťahovo, výchovným prístupom, vyhradením výlučného času matka - dcéra, tiež porozumením X. prežívania nielen radostí, ale aj smútku a hnevu z rozpadu jej rodiny, tak aby sa X. pred matkou neuzatvárala a sama ju nevytesňovala a nenahrádzala ju osobou starej matky, ale aby bola pre ňu matka opäť autentickou primárnou vzťahovou osobou a to je možné realizovať najmä vyvážením starostlivosti o maloletú a preto je potrebné, aby obidvaja rodičia reflektovali v záujme optimálneho psychického vývinu maloletej, tak v záujme upevňovania ich role rodičov ako primárnych vzťahových osôb pre maloletú aj v rozdielnych domácnostiach. Primárnymi emocionálnymi osobami sú aktuálne pre dieťa otec a jeho blízka rodina, dedko a babka, títo sú pre ňu bazálna a emocionálna istota, ktorá sa nezmenila. Vo vzťahu k otcovi je maloletá pozitívna, preferuje ho ako primárnu vzťahovú osobu, cíti sa pri ňom dobre, pozitívne. Vo vzťahu k matke je maloletá aktuálne ambivalentná, navonok pozitívna, vo vnútornom prežívaní negatívna až negativistická, nakoľko napríklad nemá dostatočne odkomunikovaný odchod matky zo spoločnej domácnosti a tým jej opustenie. Maloletá popisuje aj prežíva sklamanie so správaním matky voči nej. Viac je aktuálne pripútaná vo vzťahu k otcovi a tento vzťah aj preferuje. Aktuálne rolu matky saturuje v domácnosti otca v zastúpení stará matka. Vzťahové

napätie medzi dieťaťom a matkou považuje znalec za dočasné, ako nespracovaná reakcia maloletej na odchod matky zo spoločnej domácnosti a z jej opustenia. Matka je vo vzťahu k otcovi neutrálna, otvorená a spolupracujúca, aktuálne ich vzťah hodnotí ako funkčný a pozitívny. Vo vzťahu k matke je otec kritický a to najmä na jej správanie voči dieťaťu, spolu však vedia v rámci starostlivosti kooperovať a flexibilne sa prispôbovať. Nebolo zistené ovplyvňovanie dieťaťa jedným rodičom v neprospech druhého rodiča. Striedavá osobná starostlivosť (týždňová) je vhodná, nakoľko umožňuje vzťahový vplyv obidvoch rodičov vo svojich rolách primárnych vzťahových osôb. V prípade ak by bola maloletá zverená jednému z rodičov, príde o dôležité každodenné situácie a vzťahy s druhým rodičom a dosiahne sa tak nerovnováha medzi nimi zväčšením emocionálnej vzdialenosti k jednému z nich. Znalkyňa PhDr. Alena Kopányiová bola v konaní vypočutá. Vo svojich vyjadreniach a odpovediach na otázky okrem iného uviedla, že v rozhovore s oboma rodičmi sa snažila komunikovať o tom čo treba robiť, aby sa ambivalentný vzťah s matkou odstránil a v prípade ak matka toho nie je sama schopná, aby požiadala o pomoc poradenské centrum. Tiež dala informáciu pre otca, že aj on môže byť nevedomo zdrojom upevňovania ambivalencie voči matke ale nevedomo. Pri vyšetrení dieťaťa v priebehu deviatich mesiacov dva krát, kedy dieťa videla vždy s iným rodičom, mala možnosť vidieť obrovský prínos pre dieťa - ako sa rodičia dopĺňajú, aj keď nežijú v spoločných domácnostiach, ale maloletá bola v správaní menej spontánna, detsky ustarostená, záleží jej na tom, aby bola vypočutá, že chce byť viac s otcom a úplne jej rozumela, že sa jej ťažko voči matke komunikuje. Na jednej strane jej závery vychádzali z toho, že je potrebná rovnaká doba, aby boli u oboch rodičov sytené základné potreby X., to znamená, aby mala rovnaký časový priestor na prácu s ambivalenciou u dieťaťa matka, ale na druhej strane si myslí, že aktuálne je treba sa pozrieť na prežívanie dieťaťa z jej pohľadu. Úplne ideálne by bolo, keby sa rodičia aj bez súdu dohodli na flexibilnej dobe, ktorý by strávila X. v domácnosti otca. Možno by matke pomohlo ak by maloletá videla tú veľkorysosť, niečo čo jej umožní pracovať s ambivalentnosťou vzťahu, ktorý voči matke má. Videla by, že mamina spravila niečo v jej prospech. Z pohľadu maloletej je lepší model striedania navrhnutý otcom, treba sa pozerať na záujem dieťaťa, niekedy nerozhoduje koľko dní sa rodič o dieťa stará, ale ako intenzívne. Podľa jej názoru je lepší model striedania dva týždne s otcom a týždeň s matkou, lebo sa vyjde v ústrety dieťaťu, dieťa to bude brať tak, že aha mamina berie ohľad na moje potreby.

16. Podľa § 100 Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode.

17. Podľa § 18 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. /ďalej len Zákon o rodine/, manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

18. Podľa § 23 ods. 1 Zákona o rodine, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

19. Podľa § 23 ods. 2 Zákona o rodine, súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

20. Podľa § 23 ods. 3 Zákona o rodine, súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

21. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

22. Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

23. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

24. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

25. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností a možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

26. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

27. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

28. Podľa § 62 ods. 6 Zákona o rodine, ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

29. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

30. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

31. Podľa § 52 Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

32. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že vzťahy medzi účastníkmi konania sú tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo si neplní svoj spoločenský účel. Manželstvo nevytvára harmonické a trvalé životné spoločenstvo, ktoré by zabezpečilo riadnu výchovu maloletého dieťaťa. Rozvrat predmetného manželstva sa vzhľadom na jeho dĺžku a intenzitu narušenia vzťahov javí ako nenapraviteľný. Zo strany manžela prišlo k strate dôvery voči manželke z dôvodu jej nevery, táto je už angažovaná v novom partnerskom vzťahu, z ktorého pochádzajú už dve maloleté deti. Z uvedených dôvodov nie je možné očakávať obnovenie manželského spolužitia. Manželstvo je dobrovoľným zväzkom muža a ženy a dobrovoľnosť zotrvania v tomto zväzku by mala byť splnená počas celého trvania manželstva. Pokiaľ tomu tak nie je, tak si manželstvo nemôže v ďalšom plniť svoj účel a vytvárať tak harmonické a trvalé životné spoločenstvo, zabezpečujúce riadnu výchovu maloletého dieťaťa. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam súd návrhu navrhovateľa vyhovel a predmetné manželstvo rozviedol.

33. Súd súčasne upravil pomery rodičov na čas po rozvode manželstva k maloletému dieťaťu, pochádzajúcemu z predmetného manželstva tak, že maloletú X. zveril do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, pričom model striedavej osobnej starostlivosti navrhli všetci účastníci konania. Striedavá osobná starostlivosť kladie na rodičov vysoké ľudské a osobnostné požiadavky. Ak ju však rodičia dokážu kultivovane zvládnuť, potom výrazne zvyšuje predpoklad, že láskyplný a produktívny vzťah dieťaťa k obom rodičom zostane zachovaný aj po zrušení spoločnej domácnosti. Zachovanie

takéhoto vzťahu je prvoradým záujmom dieťaťa, ktorý môže byť potlačený len inými vážnejšími záujmami dieťaťa, ktoré prevážia nad týmto záujmom. Súd musí dbať, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Riadna výchova dieťaťa je nielen právom, ale aj povinnosťou rodičov. V danom prípade má súd za to, že pre maloletú X. je striedavá osobná starostlivosť obidvoch rodičov vhodná a zohľadňuje prvoradý záujem maloletej na jej ďalšom zdravom psychickom a fyzickom vývoji. Pri určení rozsahu času, počas ktorého bude maloleté dieťa v osobnej starostlivosti otca a v osobnej starostlivosti matky, sa súd priklonil k návrhu otca a kolízneho opatrovníka maloletej. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že maloletá má vytvorenú silnejšiu citovú väzbu na svojho otca, v ktorej domácnosti sa cíti byť oceňovaná. Bývanie u otca je pre ňu modelom foriem regulačnej aktivity. Bývanie u matky vníma ako negatívne prežívanie a očakáva zásah a úpravu podmienok z vonka. Vo vzťahu k matke sa uzatvára, otec je pre maloletú X. zdrojom uznania ambícií, ktoré posilňuje jej rozvoj ega. Otec je pre ňu primárnou emocionálnou osobou spolu so svojou blízkou rodinou, v ktorých spoločnosti sa maloletá cíti dobre a pozitívne. Aj napriek tomu, že matka je vo vzťahu k maloletej pozitívna, funkčne a vzťahovo ju aj prostredníctvom jej ďalších súrodencov zapája do svojej rodiny, primárna väzba medzi ňou a dcérou je ovplyvnená X. negatívnym spracovávaním odchodu matky zo spoločnej domácnosti, ktorý nebol zo strany matky pre maloletú kognitívne aj emocionálne odkomunikovaný a matka na toto vzdialenie vo vzťahu s X. dostatočne nereflektuje. Z vyjadrení psychologičky Mgr. Y. U., PhD., materskej školy ale aj z úradného záznamu z pohovoru s maloletou a zo správy z pohovoru s maloletou prostredníctvom kolízneho opatrovníka je zrejmé, že ambivalentný vzťah k matke mala maloletá X. aj v minulosti, po tom, čo matka opustila spoločnú domácnosť a zaangažovala sa v novom partnerskom vzťahu. Maloletá túto situáciu síce navonok prijala, ale vnútorne sa s ňou nedokázala stotožniť a vysporiadať a to najmä vzhľadom k svojmu veku a spôsobu odkomunikovania tejto skutočnosti. V konaní nebolo zistené, že by otec maloletú v tomto smere ovplyvňoval a dá sa povedať, že aj napomáhal k udržaniu citových väzieb medzi maloletou a jej matkou a to hlavne tým, že sa s matkou dohodol na striedaní v starostlivosti o maloletú X.. Aj napriek tomu, že maloletá bola od apríla 2018 približne rovnaký čas v starostlivosti otca a v starostlivosti matky, jej preferencia starostlivosti zo strany otca a jej silnejšie pripútanie k nemu sa nezmenilo. Želanie maloletej je byť dlhšiu dobu v starostlivosti otca a podľa vyjadrenia znalkyne na pojednávaní, splnenie tohto želania by mohlo prekvapivo napomôcť práve k odstráneniu ambivalencie maloletej X. voči svojej matke. Matka môže aj počas jedného týždňa svojej osobnej starostlivosti pracovať na obnovení vyváženého vzťahu so svojim dieťaťom tak, ako jej to bolo znalkyňou počas znaleckých vyšetrení navrhované. Aj podľa znalkyne, nie je dôležité, koľko dní sa rodič o dieťa stará, ale ako intenzívne. Znalkyňa poukázala aj na smerovanie výchovy zo strany otca, ktoré by malo byť zamerané aj na to, aby stará matka zo strany otca nevytesňovala matku maloletého dieťaťa a nenahrádzala jej rolu pri výchove maloletej. Súd bral pri rozhodovaní do úvahy aj názor maloletej X., ktorá je vo veku, kedy si už uvedomuje následky svojho konania a vyjadrenia sa k predmetnej veci a preto súd aj na jej želanie prihliadal. Z vyššie uvedených skutočností je zrejmé, že modelom striedania maloletej X. dva týždne v osobnej starostlivosti otca a jeden týždeň v osobnej starostlivosti matky budú aktuálne lepšie zabezpečené potreby tohto dieťaťa a tým aj zaručený jej zdravý duševný vývoj. V ďalšom období bude úlohou rodičov, pokiaľ im skutočne záleží na správnom psychickom vývine ich maloletého dieťaťa, riadiť sa usmerneniami znalkyne a to zo strany matky dostatočne reflektovať na prežívanie dcéry a potrebu byť jej nápomocná sa vnútorne a vzťahovo vyrovnáť s rozdelením rodiny a postupne sa viac emocionálne približovať vzťahovo, výchovným prístupom, vyhradením výlučného času matka - dcéra, či motivovaným zapájaním X. spolu s ňou vo svojej rodine. Toto môže matka uskutočniť najmä porozumením X. prežívania nielen radostí, ale aj smútku a hnevu z rozpadu jej rodiny. Zo strany otca je jeho úlohou byť nápomocný matke pri tejto snahe a neumožniť, aby jeho matka nahrádzala ženskú primárnu vzťahovú osobu matky maloletej. Pri rešpektovaní zistení znalca, ktoré sú uvedené v znaleckom posudku a ku ktorým sa znalkyňa aj na pojednávaní vyjadrila, môže prísť po uplynutí určitého časového obdobia k zmene vzťahu maloletej ku svojej matke, čo by malo byť prvoradým záujmom oboch rodičov, ktorých úlohou je dosiahnutie zdravého duševného a telesného vývoja ich spoločného maloletého dieťaťa. Po odstránení ambivalencie vo vzťahu maloletej ku svojej matke sa maloletá bude určite aj sama dožadovať v budúcnosti vyváženej starostlivosti zo strany oboch svojich rodičov a jej želanie by malo byť aj následne rešpektované. Je však potrebné, aby rodičia na uvedenej úlohe vzájomne kooperovali a podporovali sa, pretože iba tak môže byť ich spoločná dcéra aj napriek tomu, že nebude vyrastať v úplnej rodine, spokojná a šťastná. Pre úplnosť súd poznamenáva, že osobitnou úpravou osobnej starostlivosti počas vianočných prázdnin a sviatkov bude zabezpečené to, aby maloletá tieto sviatky trávila v domácnosti oboch svojich rodičov rovnomerne, tak, ako sa to už v minulosti, na základe dohody rodičov, realizovalo.

34. Pri rozhodovaní o výške výživného súd vychádzal z tých skutočností, že príjem matky, v ktorej starostlivosti bude maloletá jeden týždeň je podstatne nižší ako príjem otca, v ktorého starostlivosti bude maloletá dva týždne a preto výživné ani jednému z rodičov neurčil. Súd zároveň prihliadol aj na ďalšie vyživovacie povinnosti matky a tiež na vyjadrenia rodičov, že sa ohľadne zabezpečovania potrieb pre maloletú X. dokážu dohodnúť a rovnomerne zo strany oboch rodičov tieto zabezpečiť.

35. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok budú mať aj naďalej obaja rodičia, nakoľko pre iné rozhodnutie neboli zistené žiadne dôvody.

36. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Podľa § 363 Civilného sporového poriadku sa má v odvolaní popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie neprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvoде manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.